

Ława. „Polityczna wojenka” rozpętała się o patronów. Kto za pierwszym polskim burmistrzem; kto za papieżem i prymasem?

data aktualizacji: 2020.02.24

Wielkie emocje na sesji ławskiej rady. Podniesione głosy najlepiej świadczą o tym, ile emocji budzą w naszym mieście propozycje kolejnych patronów roku. Świadczą też o tym, że nie udaje się w ławskim samorządzie - pomimo wielu składanych deklaracji - współpracować ponad politycznymi podziałami.

Dzisiaj starli się ze sobą zwolennicy dwóch opcji. Burmistrz Dawid Kopaczewski zaproponował, by patronem roku 2020 w Ławie został pierwszy polski burmistrz Ławy **Maksymilian Grabowski**. Natomiast wiceprzewodniczący rady Andrzej Rykaczewski (PiS) zabiegał o to, by patronami roku byli **Papież Jan Paweł II i Prymas Tysiąclecia Kardynał Stefan Wyszyński**. **Wniosek, by patronem został śp. Bogdan Olkowski, kapelmistrz Młodzieżowej Orkiestry Dętej w Ławie, oficjalnie nie wpłynął, pomimo zapowiedzi takiego działania ze strony środowiska Lewicy.**

Jako pierwszą poddano pod głosowanie uchwałę dotyczącą Maksymiliana Grabowskiego. Na kontrowersje nie trzeba było długo czekać.

- Jego osoba jest zbyt mało rozpoznana, by mógł być patronem roku. Myślę, że nie jest to odpowiednia osoba. Nie znalazłem na jego temat żadnych dodatkowych informacji, nie ma ich np. w Wikipedii. Informacji jest zbyt mało, byśmy mogli z czystym sumieniem zagłosować - stwierdził Andrzej Rykaczewski.

Zaproponował, by wrócić do tej kandydatury w 2021 roku - po sprawdzeniu informacji na temat tej postaci, np. w IPN.

Z tymi argumentami zgodził się Ryszard Forys.

- Warto zgłębić, za co dokładnie Grabowski był aresztowany. Jest dużo znaków zapytania, należy się nad tym pochylić, żeby nie doszło do sytuacji, że honorujemy osobę, której sylwetka się do tego nie nadaje - stwierdził radny.

- Przecież taka była idea burmistrza, by przybliżyć mieszkańcom mało znane postaci - odpowiedział na to Tomasz Sławiński.

- Chodzi o to, byśmy nie musieli się wstydzić. Nie twierdę, że tak będzie, ale ja nie znalazłem na jego temat żadnych informacji, należy najpierw to sprawdzić - obstawał przy swoim Andrzej Rykaczewski.

Zdaniem tej strony sporu wątpliwości może budzić fakt, że Grabowski został wyznaczony do sprawowania funkcji burmistrza w czasach, gdy władzę sprawowali komuniści. "Wyznaczono go" - to dokładne sformułowanie użyte z rysie przybliżającym sylwetkę Grabowskiego, dołączonym do projektu przedmiotowej uchwały.

- Nie był osobą wyznaczoną do sprawowania tej funkcji, lecz był burmistrzem - kwestionował to Dariusz Paczkowski. **- Jeśli chodzi o kontekst tej postaci, to został on odwołany przez komunistów nie dlatego, że był dobrym komunistą, lecz dlatego, że był razem z mieszkańcami** - dodał.

W głosowaniu radni propozycję przyjęli - tym samym Grabowski został patronem roku 2020 w Iławie. Jak głosowali? Informacje na ten temat poniżej.

Jako kolejną poddano pod głosowanie uchwałę dotyczącą zaproponowanego przez Andrzeja Rykaczewskiego patronatu "Nauczycieli Wolności - Papieża Jana Pawła II i Prymasa Tysiąclecia Kardynała Stefana Wyszyńskiego". W kontekście tego, że patronat chwilę wcześniej już

przegłosowano, **wiceprzewodniczący Wojciech Szymański zaproponował, by uchwalić "podwójny" patronat**. Jak spokojnie przekonywał, nic nie stoi na przeszkodzie. Inny radny, Ryszard Foryś, podkreślał, jak istotny jest taki gest dla jego środowiska i ludzi wierzących. Radni opowiadający się za tą kandydaturą przypomnieli, iż jest ważna dla katolików rocznica, która uzasadnia podjęcie takiej decyzji: 7 czerwca 2020 roku odbędzie się beatyfikacja Prymasa Tysiąclecia Kardynała Stefana Wyszyńskiego.

Innego zdania niż Wojciech Szymański był burmistrz Dawid Kopaczewski, który zwrócił się do wnioskodawcy z zarzutem, że **nie jest zabezpieczone finansowanie drugiego patronatu**.

Głos zabierał też radny Michał Kamiński - on podkreślał, że kandydatury zgłoszone przez Andrzeja Rykaczewskiego **nie mają związków z Iławą**, a na to, jak mówił, radni umawiali się w roku ubiegłym. Tutaj wiceprzewodniczący odbijał piłeczkę, mówiąc, że on nic takiego nie uzgadniał.

Podczas dyskusji temperatura sporu stopniowo rosła. Najgoręcej było podczas utrzymanych w tonie konfrontacji wymian na linii Andrzej Rykaczewski - burmistrz Dawid Kopaczewski oraz Andrzej Rykaczewski - Tomasz Sławiński. Wśród najmocniejszych słów były jednak te użyte przez Dariusza Paczkowskiego, który stwierdził, zwracając się do Andrzeja Rykaczewskiego:

To niegodne i podłe, próbuje nas Pan wmanewrować w taką sytuację, że albo jesteśmy za papieżem, albo jesteśmy przeciw.

Nastroje próbowała uspokoić Ewa Jackowska.

- Takie nerwy nie przystoją - mówiła, przypominając: Powinniśmy współpracować ponad podziałami.

Projekt uchwały dotyczący patronatu papieża i kardynała także poddano pod głosowanie. Nie uzyskał on większości i tym samym przepadł. Głosowano dwukrotnie po tym, jak radny Tomasz Sławiński zgłosił, iż za pierwszym razem, przez problemy techniczne z urządzeniem, zagłosował niezgodnie ze swoją wolą. Wynik drugiego - uwzględnionego głosowania poniżej.

Na koniec można dodać, że temat patronatów wydaje się już budzić pewne zniecierpliwienie. Podczas dyskusji radny Edward Bojko zwrócił uwagę, **ile już tej sprawie poświęcono czasu**, składając jednocześnie wniosek o zamknięcie dyskusji. Nie był to zresztą jedyny taki wniosek w toku gorącej debaty.

Maksymilian Grabowski patronem roku 2020 w Iławie - sylwetka (za uzasadnieniem do przyjętej uchwały)

Pierwszy polski burmistrz Iławy i jednocześnie jeden z pierwszych polskich osadników. Urodził się 10 sierpnia 1910 roku w Radominie. Jeszcze przed wojną ukończył gimnazjum i podjął pracę w administracji. Przed wybuchem wojny, przez około 4 lata, był burmistrzem Warki. Najprawdopodobniej już w kwietniu 1945 roku wraz z grupą

przyszłych urzędników przybył do Susza. Z uwagi na przedwojenne doświadczenie i odpowiednie kwalifikacje, wyznaczono go na burmistrza Iławy. Stanowisko to objął 1 czerwca 1945 roku.

Ze wspomnień powojennych mieszkańców Iławy wynika, że był sprawnym organizatorem. Natychmiast przystąpił do aktywnej pracy. Wykorzystywał swoje przedwojenne i wojenne kontakty, by ściągnąć do Iławy nie tylko wykwalifikowanych urzędników, ale też fachowców, których w trudnym, powojennym czasie brakowało. Grabowski cieszył się ogromnym szacunkiem nie tylko wśród radnych i urzędników, ale także wśród mieszkańców. Z zachowanych dokumentów wynika, że był silnym i - na tyle, na ile było to możliwe - niezależnym urzędnikiem. Między innymi z jego inicjatywy rozpoczęto powojenną odbudowę iławskiego ratusza i wielu innych obiektów na terenie miasta. Grabowski był też współzałożycielem Powszechnej Spółdzielni Spożywców "Społem" w Iławie oraz Spółdzielni Oszczędnościowo-Pożyczkowej (dzisiejszego Banku Spółdzielczego w Iławie).

Mimo swojego ogromnego zaangażowania w sprawy Iławy 3 marca 1948 roku Grabowski został aresztowany i zawieszony w czynnościach burmistrza miasta. Oficjalnym powodem aresztowania były rzekome nadużycia, nieoficjalnym konflikt z władzami PPS i PPR oraz niepodporządkowywanie się decyzjom partii, dla której był "elementem niepewnym". O jego pozycji i popularności wśród mieszkańców świadczy fakt, że gdy przebywał w areszcie, Miejska Rada Narodowa zdecydowała o wystąpieniu do władz centralnych o odznaczenie krzyżem zasługi. Choć uchwałę w tej sprawie poparła większość radnych, decyzja nie została zatwierdzona przez wyższe władze.

16 lipca 1948 roku Grabowski został zwolniony z aresztu. Wyjechał z Iławy. 7 marca 1949 roku rozwiązano z nim stosunek służbowy z datą od 1 października 1948 roku.

Maksymilian Grabowski należy do wąskiej grupy powojennych pracowników administracji, którzy bez reszty oddali się swojej pracy. Wniósł ogromny wkład w powojenną odbudowę miasta, a także rozwój życia w Iławie w każdym obszarze. W trudnych powojennych latach stawiał czoła codziennym problemom mieszkańców. W roku 75-lecia polskiej Iławy ta wyjątkowa postać zasługuje na uhonorowanie.

Źródło:

<https://www.infoilawa.pl/aktualnosci/item/60250-ilawa-polityczna-wojenka-rozpetala-sie-o-patronow-kto-za-pierwszym-polsk-im-burmistrzem-kto-za-papiezem-i-prymasem>